

Kohtuasi C-746/23

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

5. detsember 2023

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

29. november 2023

Apellandid:

Cividale SpA

Flag Srl

Vastustajad apellatsioonimenetluses:

Ministero dello Sviluppo Economico

Direzione Generale per l'incentivazione delle attività imprenditoriali del Ministero dello Sviluppo Economico

Dipartimento per lo sviluppo e la coesione economica del Ministero dello Sviluppo Economico

Direzione Generale per l'incentivazione delle attività imprenditoriali del Ministero dello Sviluppo Economico-Divisione

X

Kolmas isik:

Fonderia di Torbole SpA

Põhikohtuasja ese

Apellatsioonkaebus T.A.R. per il Veneto (Veneto maakonna halduskohus, Itaalia) otsuse nr 00118/2019 peale, millega jäeti rahuldamata äriühing Flag s.r.l-i esitatud kaebus, milles ta palus tühistada 29. mai 2013. aasta otsuse nr 1303, millega Ministero dello Sviluppo Economico (Itaalia majandusarengu ministeerium, MISE, edaspidi ka lihtsalt „ministeerium“) andis – erinevalt ühes varasemas teatises algselt lubatust – loa anda sellele äriühingule valutööstuse ratsionaliseerimiskavas osalemise eest kõigest 200 000 euro suuruse toetuse.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsusetaotlusega palub Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) tõlgendada mõistet „riigiabi“ ELTL artiklite 107 ja 108 ning nõukogu määruse (EL) nr 659/1999 tähenduses, et kvalifitseerida õigesti toetus, mis on konkreetsemalt ette nähtud ministeeriumi dekreediga nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punktides a ja b.

Eelotsuse küsimused

[1.] Kas sellise meetme, nagu on ette nähtud [käesoleva eelotsusetaotluse algredaktsiooni] punktis 20 viidatud riigisisestes õigusnormides, täpsemalt ministeeriumi dekreediga nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punktis a, võib ELTL artiklite 107 ja 108 ning nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 tähenduses „abiks“ kvalifitseerida?

[2.] Kas sellise meetme, nagu on ette nähtud [käesoleva eelotsusetaotluse algredaktsiooni] punktis 20 viidatud riigisisestes õigusnormides, täpsemalt ministeeriumi dekreediga nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punktis b, võib ELTL artiklite 107 ja 108 ning nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 tähenduses „abiks“ kvalifitseerida?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Liidu toimimise leping, eriti artikkel 107 ja artikkel 108.

Nõukogu määrus (EL) nr 659/1999 (edaspidi „määrus nr 659/1999“), eriti artiklid 2, 3 ja 8.

Euroopa Komisjoni teatis riigiabi reguleerivate õigusaktide täitmise tagamise kohta liikmesriikide kohtute poolt (ELT 2009, C 85, lk 1, edaspidi „2009. aasta teatis“).

Euroopa Komisjoni 19. juuli 2016. aasta teatis C 262/1 riigiabi mõiste kohta (edaspidi „teatis C 262/1“); eriti 4. peatüki punktid 66–69.

Viidatud Itaalia õigusnormid

12. detsembri 2002. aasta seadus nr 273 (legge del 12 dicembre 2002, n. 273, edaspidi „seadus nr 273/2002“); eriti artikkel 12, millega käivitati malmi- ja terasevalutööstuse ratsionaliseerimiskava, mis tuleb ellu viia tootmistegevuse ministri (Ministro delle attività produttive) dekreedis kindlaks määratud tingimuste ja kriteeriumide kohaselt ning millega soovitakse kooskõlas Euroopa Liidu riigiabinormidega saavutada hulk eesmärgi, sealhulgas: „a) *toetada tootmise paremat kvalifitseerimist, sealhulgas tootmisvõimsust ümber korraldades ja luues soodsad tingimused selle koondumiseks kõige konkurentsivõimelisemate ettevõtjate alla*“.

Tootmistegevuse ministeeriumi 13. jaanuari 2004. aasta dekreet nr 73 (Decreto del Ministero delle Attività Produttive del 13 gennaio 2004, n. 73, edaspidi „ministeeriumi dekreet nr 73/2004“), eriti

artikkel 2, milles on sätestatud: „1. *Selle tööstusharu ümberkorraldamiseks põhjusel, et tootmissüsteemis on liigset tootmisvõimsust, toetatakse kavasid, mille eesmärk on tootmisüksli seadmed ja masinad füüsiliselt lammutada ning seejärel tootmisüksus sulgeda [...]*“.

2. *Toetuse suurus põhineb suuremal kahest ELi 7. märtsi 2002. aasta teatises C(2002) 315 nimetatud väärtusest: „piirkasum“ – „lammutamisele kuuluvate seadmete jääkväärtus“; toetuse määr on:*

a) *100%, kui tootmisvõimsuse vähenemine on tingitud ettevõtjate ühinemisest või valuettevõtjate vahelistest kokkulepetest, millega nähakse muu hulgas ette sobiv lahendus tööhõiveprobleemidele. Muu hulgas peab suletud tootmisüksuse üle võttev valuettevõtja tõendama, et kolme viimase aasta kinnitatud keskmise bilansi põhjal on tema tegevuskasumi väärtus olnud positiivne. Sertifitseerimisega peab tegelema audiitorihing. Lisaks on vaja kõnealuse sektori eksperdi hinnangut, mis kinnitaks, et ülevõtja suudab oma tegevuse lõpetava valukoja toodangu omaenda seadmetega valmistada;*

b) *60% maksimaalsest suurusest, kui tootmisvõimsust üksnes vähendatakse.*

3. *Need väärtused määratakse kindlaks järgmiselt:*

a) *viimase kolmeaastase ajavahemiku ehk 2000.–2002. aastal seadmetest saadud kasumimarginaali ajaldatud väärtus; tööstusettevõtja marginaali arvutamisel võetakse arvesse üksnes need tulu- ja kulukirjed, mille põhjal arvutatakse ka tegevuskasum, jättes seega arvestamata nii finants- kui ka erakorralised komponendid;*

b) *lammutamisele kuuluvate seadmete bilansiline jääkväärtus, millest on maha arvatud 31. detsembri 2002. aasta seisuga arvestatud amortisatsioon.*

4. Need väärtused määratakse kindlaks tehnilise hindamise teel, mida teeb spetsialiseerunud krediidasutus. [...].

5. Taotlevad ettevõtjad on ka kohustatud:

a) laskma audiitorühingul bilansi vastavalt D lisas antud skeemile ümber klassifitseerida;

b) nägema seadmete lammutamise kavades ette adekvaatse lahenduse tööhõiveprobleemidele;

c) lammutama seadmed, mille kõrvaldamiseks nad toetuse saavad, aasta jooksul pärast käesoleva määruse avaldamist väljaandes Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana;

d) 100% toetusmäära saamiseks esitama allkirjastatud lepingu, mis on sõlmitud ettevõtjaga, kes suudab suletud üksuse toodangu ise valmistada; see leping peab sisaldama käesoleva artikli lõike 2 punktis a nimetatud nõudeid.

6. Tootmisrajatiste lammutamine tähendab C lisas loetletud käitiste osade tükeldamist. Nende toimingute kulud arvatakse vanametalli võõrandamise tulust maha.

7. Tootmisrajatiste lammutamist kontrollivad erikomisjonid, mis moodustatakse ettevõtjatele antavate toetuste koordineerimise peadirektori dekreedil alusel. [...]

8. Tulu, mida toetust taotlevad ettevõtjad saavad vanametalli müügist ning millest arvatakse maha seadmete gaaslõikuriga tükeldamise ja lammutamise kulud, makstakse riigieelarve tuludesse, kuid alles pärast kogu seadmete lammutamiseks ette nähtud toetuse saamist. [...];

artikkel 7: „1. Malmi- ja terasevaluettevõtjad, kes soovivad saada 12. detsembril 2002. aasta seaduse nr 273 artiklis 12 ette nähtud toetust selle artikli punktis a nimetatud eesmärkidel,

a) peavad olema kantud äriregistrisse; see hõlmab ka enne 1. jaanuari 2000 juriidilise isikuna registreeritud äriühingute ühinemis-, ühendamis- või jagunemismenetluse tulemusel tekkinud ettevõtjaid; samuti hõlmab see tootmisüksuseid, kes viivad ellu kogu valukoja tootmistsükli, isegi kui nad kuuluvad sama ettevõtja alla;

b) ei tohi olla pärast 1. jaanuari 2002 muutnud oma tootmisvaldkonda ja käitiste struktuuri;

c) peavad olema 31. detsembrini 2001 regulaarselt valmistanud toodangut, mida tõendatakse selle sektori eksperdiregistrisse kantud ja kohtu määratud vannutatud tehnilise eksperdi hindamisaktiga;

d) peavad taotluse esitamise kuupäeval valdama kasutusest kõrvaldatavaid seadmeid;

e) tema suhtes ei tohi olla algatatud pankroti- ega maksejõuetusmenetlust [...]“;

artikkel 9: „1. Soodustusi saavatel äriühingutel on keelatud taastada kasutusest kõrvaldatud tootmisvõimsust viie aasta jooksul alates väljamakse kuupäevast.

2. Lõike 1 rikkumise korral kaotavad asjaomased ettevõtjad õiguse soodustustele taastatud tootmisvõimsusega võrdelises ulatuses, millega kaasneb kohustus maksta tagasi vastav toetus, sealhulgas seadusjärgne intress ja ümberhindlus.

3. Kui käesoleva dekreeði artikli 2 lõike 2 punktis a nimetatud ettevõtjatevahelist kokkulepet ei järgita, kaotab asjaomane ettevõtja õiguse suurendatud toetusele.

4. Kehtivate õigusnormide kohaselt kohaldatakse eelmiste lõigete sätteid emaettevõtjatele, tütarettevõtjatele või muudele sidusühingutele, kes neid toetusi saavad.

5. Antud toetused tunnistatakse kehtetuks ka 31. märtsi 1998. aasta seadusandliku dekreeði nr 123 artiklis 9 ette nähtud juhtudel.“

Ministeeriumi 6. veebruari 2006. aasta dekreet (decreto ministeriale del 6 febbraio 2006, avaldatud *Gazzetta Ufficiale*'s nr 36, 13.2.2006), eriti

artikkel 1, milles korratakse, et ministeeriumi dekreeði nr 73/2004 artiklis 2 ette nähtud toetus on hüvitis käitise varalise väärtuse vähenemise eest, mis on tingitud ettevõtja ühinemisest seaduses nr 273/2002 algatatud ümberkorralduskavaga;

artikkel 2, mille kohaselt seda hüvistik makstakse „kas pärast ettevõtja kustutamist äriregistrist tsiviilseadustiku artikli 2495 tähenduses või mitmest tegevusüksusest koosnevate ettevõtjate puhul pärast seda, kui metallivalu tegevusüksus on antud üle uuele ettevõtjale, kes lõpetab tegevuse pärast seadmete füüsiliseks lammutamiseks vajalikke toiminguid ja meetmeid. Igal juhul ei või hüvistik maksta, kui seadmeid ei ole lammutatud ühe aasta jooksul pärast dekreeði avaldamist *Gazzetta Ufficiale della Repubblica italiana* 's“;

artikkel 3, milles kinnitatakse, et toetuse suurus määratakse kindlaks ministeeriumi dekreeði nr 73/2004 artikli 2 lõike 3 kohaselt.

31. detsembri 2007. aasta dekreetseadus nr 248, mis kinnitati seadusena 28. veebruari 2008. aasta seadusega nr 31 (decreto-legge del 31 dicembre 2007, n. 248, convertito dalla legge del 28 febbraio 2008, n. 31, edaspidi „dekreetseadus nr 248/2007“); eriti artikkel 51 quater, milles korratakse, et seaduse nr 273/2002 artikli 12 lõike 2 kohane toetus makstakse välja ministeeriumi 2006. aasta dekreeðis sätestatud korras, „ilma et see piiraks ettevõtja võlausaldajate varalise õiguste tagatuse kontrollimist tehnilise hindamise teel, nagu on ette nähtud tsiviilseadustiku artiklis 2740“.

Majandusarengu ministeeriumi 17. aprilli 2009. aasta dekreet (Decreto del MISE del 17 aprile 2009, edaspidi „ministeeriumi 2009. aasta dekreet“), milles korratatakse eelnimetatud arvutusmeetodeid seaduse nr 273/2002 artikli 12 lõike 2 alusel antava toetuse arvutamiseks.

Faktiliste asjaolude ja menetluse lühiülevaade

- 1 Malmi- ja terasevalu sektoris tegutsev Flag s.r.l., kelle ainuosanik on Cividale s.p.a., taotles 18. juunil 2004 ministeeriumilt toetust 100% ulatuses, nagu on ette nähtud seaduse nr 273/2002 artiklis 12 koostoimes ministeeriumi dekreediga nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punktiga a (edaspidi „kõnealune toetus“). See äriühing kavatses nimelt ühe oma tootmisrajatise kasutusest kõrvaldada ja sõlmida sellest tingitud tööhõiveprobleemide lahendamiseks Cividale s.p.a-ga ettevõtjatevahelise kokkuleppe.
- 2 Pärast seda, kui ministeerium oli viinud lõpule hindamise, mille eesmärk oli määrata kindlaks lammutamisele mineva kaitise väärtus, määras ta esialgu 14. septembri 2006. aasta teatises äriühingule Flag s.r.l antava toetuse suuruseks 1 645 365,58 eurot. Samuti täpsustas ta, et seda toetust antakse esiteks tingimusel, et kaitise lammutamist kontrollib ministeeriumi asjakohane komisjon, ja teiseks tingimusel, et see üksus antakse üle teisele äriühingule, mis on asutatud üksnes kõnealuse kaitise lammutamiseks.
- 3 Oma 28. detsembri 2006. aasta otsusega andis äriühing Flag s.r.l. lammutamisele mineva üksuse üle äriühingule Flag Fonderia Acciaio Marcon s.r.l, mis oli asutatud kõnealuse kaitise lammutamiseks, vanametalli müümiseks ja saadud tulu riigieelarve tuludesse maksmiseks. Seejärel läks see äriühing likvideerimisele ja kustutati äriregistrist.
- 4 Alles jäänud ainuosanik Cividale S.p.A. palus seejärel ministeeriumilt 14. septembri 2006. aasta teatises määratud suurusega toetuse väljamaksmist.
- 5 Oma 29. mai 2013. aasta otsusega (edaspidi „vaidlustatud otsus“) andis ministeerium siiski loa üksnes 200 000 euro väljamaksmiseks vastavalt madalalsummalise riigiabi (nn vähese tähtsusega abi) alastele õigusnormidele.
- 6 Cividale s.p.a. ja Flag s.r.l. vaidlustasid selle otsuse T.A.R. per il Lazios (Lazio maakonna halduskohus), väites muu hulgas, et rikutud on nii proportsionaalsuse, mõistlikkuse kui ka õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet ning et vaidlustatud meede on ebamõistlik ja põhjendamata, kuna ministeerium ei maininud kordagi, et kõnealuse toetuse suhtes kasutatakse riigiabinormide kohast Euroopa Komisjonile teatamise menetlust, ega näinud ette, et toetuse andmine sõltub selle teatamismenetluse tulemusest. Lisaks väitsid nad, et rikutud on ELTL artikleid 107 ja 108 ning määrust nr 659/1999, kuna kõnealune toetus ei ole mitte riigiabi, vaid lihtsalt hüvitis, mis ei anna mingit majanduslikku eelist.

- 7 Ministeerium osales kohtulikus arutelus, väites, et 24. septembril 2003 „üritas“ ta Euroopa Komisjonile määruse nr 659/1999 kohaselt kõnealust toetust puudutavatest õigusnormidest teatada, ent kui komisjon küsis 21. novembril 2003 lisateavet, arvas ministeerium, et komisjoni otsus tuleb negatiivne ja otsustas seega menetlusest loobuda.
- 8 T.A.R. per il Veneto (Veneto maakonna halduskohus), kes arutas vaidlust esimeses kohtuastmes pärast seda, kui T.A.R. per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus) tunnistas, et vaidlus jääb tema enda alluvusest välja, jättis kohtuotsusega nr 00118/2019 nende äriühingute kaebused rahuldamata. Kuigi see kohus kritiseeris seda, kuidas ministeerium oli juhtumi menetlemisel Euroopa Komisjoniga suheldes käitunud, leidis ta, et nende äriühingute taotletud toetust ei saa anda, kuna komisjon ei ole eelnevat otsust teinud. Äriühingud esitasid selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Consiglio di Statole (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), kes on käesolevas asjas eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 9 Apellatsioonkaebuse esitanud äriühingud väidavad, et kõnealust toetust ei saa riigiabiks kvalifitseerida, sest ELTL artiklis 107 nõutud tingimused ei ole mitmel põhjusel täidetud. Kuna esiteks sõltub kõnealuse toetuse andmine tootmisrajatiste lõplikust lammutamisest ja nende omanikust üksuse lõpetamisest, ei saa see toetus konkurentsi moonutada, kuna seda antakse isikule, keda asjaomasel turul enam ei ole. Samuti on kõnealune toetus lihtsalt hüvitis selle isiku tootmisvõimsuse vähenemise eest. Viimaks on see toetus ministeeriumi dekreetides ette nähtud arvutuskriteeriumide kohaselt selgelt väiksem kui lammutatud käitise väärtus, kui võtta arvesse selle tootmisvõimsust.
- 10 Lisaks väidavad apellandist äriühingud, et T.A.R. per il Veneto (Veneto maakonna halduskohus) hinnang, et liikmesriigi kohus ei saa riigiabi mõiste tõlgendamisel asuda Euroopa Komisjoni asemele, nagu on ette nähtud 2009. aasta teatises, on ekslik, eriti sellisel juhul nagu käesolevas asjas, mil Euroopa Komisjon ei ole otsust teinud sellepärast, et teatamismenetlust ei toimunudki.
- 11 Ministeerium osales kohtulikus arutelus, palus jätta apellatsioonkaebuse rahuldamata ja vaidlustatud kohtuotsuse muutmata. Ta märkis, et esialgu andis ta apellandist äriühingutele ning 13 muule ettevõtjale õiguse kõnealust toetust saada, kuid otsustas siis selle kehtetuks tunnistada ja asendada 200 000 euro suuruse toetusega, sest ta „ei olnud veendunud“, et kõnealune toetus on Euroopa riigiabinormidega kooskõlas. Samuti märkis ta, et tema valduses ei ole enam ühtegi ministeeriumi ega Euroopa Komisjoni koostatud dokumenti, mis puudutaks tema „katset“ komisjonile kõnealustest toetusmeetmetest teatada.

Eelotsusetaotluse põhistuse lühiülevaade

- 12 Consiglio di Stato (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) kahtleb selles, kas kõnealust toetust saab ELTL artiklite 107 ja 108 tähenduses riigiabiks kvalifitseerida, ja järelikult ka selles, kas sellest on kohustuslik Euroopa Komisjonile teatada. Vastus sellele küsimusele on otsustava tähtsusega põhikohtuasja lahendamiseks, kus on vaidlustatud meetmed, mille võtmise eeldus oli, et kõnealune toetus on riigiabi, kuigi Euroopa Komisjon ei ole selle kohta mingit otsust teinud.
- 13 Mõõndes küll, et kõnealuse toetuse kokkusobivuse kontrollimine on Euroopa Komisjoni ülesanne, nendib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et autonoomne mõiste „riigiabi“ on ELTL artiklite 107 ja 108 ning määruse nr 659/1999 kohaldamisel asjakohane; ta väidab, et komisjoni eelneva teavitamise kohustus kehtib üksnes meetme puhul, mille saab objektiivselt riigiabiks kvalifitseerida.
- 14 Komisjoni teatise nr 262/1 punktide 66–69 ja Euroopa Liidu Kohtu praktika põhjal märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et riigiabi on igasugune toetus, mis annab ettevõtjale kas või kaudse eelise, olenemata sellest, kas see eelis antakse majandusliku toetuse vormis või on tegemist maksusoodustuste või muude soodustustega, mis vähendavad kulutusi, mis ettevõtja eelarvet muidu koormavad (vt Euroopa Kohtu 2. juuli 1974. aasta kohtuotsus C-173/73 ja 5. oktoobri 1999. aasta kohtuotsus C-251/97). Täpsemalt ei ole Euroopa Kohtu praktika kohaselt sedalaadi abi puhul üldse oluline, kas meetmel on sotsiaalsed või maksualased eesmärgid: niiviisi on riigiabiks kvalifitseeritud ka pangagarantiide andmist, mida ettevõtja muidu ei oleks saanud, ja maa võõrandamist soodushinnaga (vt Euroopa Kohtu 2. veebruari 1998. aasta kohtuotsused 67/85, 68/85 ja 70/85; 21. märtsi 1991. aasta kohtuotsus C-303/88; 19. mai 1999. aasta kohtuotsus C-6/97; 21. märtsi 1990. aasta kohtuotsus C-142/87 ja 10. aprillil 2003. aasta kohtuotsus T-366/00). Seevastu ei kuulu selle mõiste alla toetused, mida antakse teatud ettevõtjatele avaliku teenindamise kohustuste täitmisest tekkivate lisakulude hüvitamiseks, ega üldmeetmed, mis teatud ettevõtjaid või tootjaid eriliselt ei soosi (vt Euroopa Kohtu 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-53/00 ja 24. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas C-280/00).
- 15 Järgmiseks märgib Consiglio di Stato (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), et mõningates ELi määrustes on kirjeldatud riigiabi, mis on *a priori* lubatud ilma komisjoni eelneva teavitamise kohustuseta: tegemist on meetmetega, mille eesmärk on suurendada investeringuid või igal juhul aidata kaasa abi saava ettevõtte toimimisele ja tegevuse jätkumisele. Kõnealuse toetusega on aga teisiti, kuna selle andmise eeldus on tootmisrajatiste füüsiline lammutamine ning lammutatud käitise omanikust abisaaja ettevõtluse samaaegne lakkamine.
- 16 Consiglio di Stato (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) hinnangul kehtib viimati nimetatud kaalutlus ka ministeeriumi dekreedil nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punktis a ette nähtud olukorra suhtes, kus tootmistsükli kasutusel kõrvaldav ettevõtja sõlmib teiste ettevõtjatega kokkuleppeid, et kõrvaldatava

üksusega seotud tööhõive ja tootmine säiliks. Sellisel juhul takistavad liikmesriigi õigusnormid just toetuse andmist ettevõtjale, kes on kokkuleppel käitist kasutuselt kõrvaldava ettevõtjaga võtnud endale kohustuse viimase tootmisvõimsus ja sellega seotud töötajad üle võtta. Lisaks on kõnealust abi saaval üksusel keelatud seda tootmisvõimsust viie aasta jooksul pärast toetuse väljamaksmist taastada.

- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus möönab, et liidu riigiabinormid hõlmavad teatud abimeetmeid, mille puhul abisaajast ettevõtja saab abi tootmise vähendamise eest, just nagu vaidlusaluse toetuse puhul; nende hulka kuuluvad toetused, mida antakse põllumajandusettevõtjatele kohustusliku tootmisest kõrvalejätmise raames, ja määrusega nr 2078/92 kehtestatud abi. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et nende meetmete kestus on ette kindlaks määratud ning need ei hõlma ei tootmiseks mõeldud vara lammutamist ega abisaajast ettevõtja tegevuse lõpetamist.
- 18 Samas märgib Consiglio di Stato (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), et kui kõnealust toetust antakse ministeeriumi dekreediga nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punkti a alusel 100% ulatuses, tekitab see teatavaid probleeme. Taotlejast ettevõtja ja teiste ettevõtjate vahel sõlmitud kokkulepe, et need tootmise üle võtaksid ja tööhõiveprobleemid lahendaksid, võib viia kõik ettevõtja kliendid üle üheleainsale teisele ettevõtjale, kes saab seega klientide ja käibe osas eelise. Sellised kokkulepped võivad eriti siis, kui need on seotud tegelike ühinemistega, osutada ettevõtjate koondumiseks, mis võivad põhimõtteliselt konkurentsi mõjutada. Lisaks rõhutab Consiglio di Stato (kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), et kõnealuse toetuse alased normid ei sisalda ühtegi kaitseklauslit seoses koondumist reguleerivate Itaalia ja Euroopa õigusnormidega. Seevastu ei esine neid probleeme ministeeriumi dekreediga nr 73/2004 artikli 2 lõike 2 punktis b ette nähtud juhul, kus kõik tootmistsükli kasutuselt kõrvaldanud ettevõtjast järele jäänud kliendid jaotuvad vabalt selle sektori ettevõtjate vahel, kuna kokkulepete sõlmimist teiste ettevõtjatega ei ole ette nähtud.